

ብዓለ ጥምቀት

11 ጥሪ 2013 ዓ.ም. (1/21/2021)

መጻኦ ቃል እምደመና ዘይብል ዝንቱ ውእቱ ወልደየ ዘአፈቅር ሎቱ ስምዕም

ንባባት: ቲቶ 2: 11-14፥ 3:4-7፥ 1ዮሐ 5: 1-9 ግ.ሐ. 10: 34-39፥ ማር 3: 15-22

ምስባክ:

1. ርእይካ ማያት እግዚአ፥ ርእይካ ማያት ወፈርሁ፥ ደንገጹ ቀላያተ ማይት ወደምፀ ማይትሆሙ። መዝ. 76: 16
2. ባሕርኒ ርእየት ወጎየት ወዮርዳኖስኒ ገብኦ ድኅረሁ ኦድባር አንፈርዕፀ ከም ካራጊት። መዝ.113: 34

ሎሚ ብዓለ ጥምቀት መድኃኒና ክርስቶስ ዘኪርና ነብዕል አሎና። ነዚ እዋን ፍሉይ ዝገብሮ ዘመነ ልደት ሓሊፉ ሓዲስ ምዕራፍ ኣብ ሕይወት ኢየሱስ ዝጅምረሉ ብምዃኑ እዩ። ናይ ክርስቶስ ጥምቀት እናዘከረና እንከሎና ከም ክርስትያን ጥቕሚ ምስጢረ ጥምቀት ፈሊጥና ነቲ ኣብ ጥምቀት ዝአቶናዮ መብጽዓን ዝተቐበልናዮ ጸጋን ኣስተንቲና ክንሕድሶን ክነብሮን ንማለት እዩ።

ኣብ ትንቢተ ኢሳያስ 40: 1-11 ዘሎ እንተ ኣንብብና ናይ ተስፋን ምጽንፍዕን ንህዝበ ኣምላኽ ዝተዋህበ ንርኢ። ትንቢት ኢሳያስ ብምልኡ ንክርስቶስ እዩ ዘመልክት ንሱ እቲ ቅቡእ ኣምላኽ ክንሓዊ ኢሉ ኣብ መንጎና ዘሎ። ብዝያዳ ምስኡ ዘሎና ርክብ ከጽንዕን ሰላምና ክሓድስን ኢሉ ምሳና ዘሎ እዩ። ኢሳያስ ከምዚ እናበለ ይገልጽ ንሕዝባይ ኣጸናንዑ እወ ንሕዝባይ ኣጸናንዑ ነቶም ዝተበጀዎም ሕዝቢ ጊዙ ብኃይሊ ኺገዝእ ይመጽእ ኣሎ። ንሱ ንመንግስቲ ኸም ንሳ ይከናኸነን ንዕያውቱ ኣኪቡ ኣብ ሕቕፉ ይስከመን ነተን ዜጥብዋ ድማ ብህድኣት ይመርሖን ይብል። እዚ እዩ እቲ ክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ዝተቐበሉሉ። ኣብ ጊዜ ጥምቀቱ ብኣምሳል ርግቢት ኣብ ልዕሊኡ ወሪዱ ንኣገልግሎት ክወፍር ዝተዋህቦ።

ቅ. ጳውሎስ ኣብ ቲቶ ዝጸሓፉ ዘዘኻኸረና ንሕና ብዝገበርናዮ ግብሪ ጽድቂ ዘይኮነስ ብምሕረቱ ማለት ብቲ ኻልኣይ ልደት ዚህብ ምሕጻብን ብመንፈስ ቅዱስ ብምሕዳስን ኣድኃና። ብጸጋኡ ጸዲቕና ብተስፋ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ወረስቲ ምእንቲ ኸንክውን ብመድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ገይሩ ንመንፈስ ቅዱስ ኣብ ልዕሊና ኣብዚኹ ኣፍሰሶ (ቲቶ 2: 5-7)። ክርስቶስ ብጥምቀቱ ንኣና መንጪ ጸጋ ጥምቀት ቀደሰልናን ከፈተልናን። ብጥምቀቱ ገሩ ኸኣ ጉዕዞ ድሕነትና ጀመሮ። ኣብ ክርስቶስ ብምጥማቕና ኣብ ናይ ድሕነት መስርሕ ተቐባልነት ረኺብና።

ኣብ ወንጌል ሉቃስ እግዚአብሔር ኣብ ብኣኻ ዝተሓጎስኩ ፍቁር ወደይ ንስኻ ኢኻ እናበለ ክሃረብ ተሰምዑ። ኣብዚ ጥምቀት ኣምላኽ ንክርስቶስ ብመንፈስ ቅዱስ ኣጠሚቕዎ ኣብ ተልእክኡ ምሕረትን ሰላምን ኣብ ኩሎም ህዝቢ ከምጽእ ኸኣ ኣበጊሰዎ። ክርስቶስ ብግድን ክጥመቕ ነርዎ ምኽንያቱ ብጥምቀቱ ገሩ እዩ ናይ ምስጢረ ጥምቀት ጥቕምን መሰረትን ገሊጹልና። እንተ ኾነ ክርስቶስ ክጥመቕ ዘድልዮ ነገር ኣይነበሮን ምኽንያት ኣብኡ ዝኾነ ናይ ኣዳም ኃጢአት ሳዕብን ኣይርክብን ስለዚ ጥምቀት ዮሐንስ ይኹን ካልእ ኣየድልዮን እዩ ነሩ። ንኣና ግን የድልየና ምኽንያቱ ብጸጋ ጥምቀት ኢና ካብቲ ካብ ኣቦና ኣዳም ዝወረስናዮ ኃጢአት እንነጽሕ። ኣብ መልእኽቲ ዕብራውያን ነዚ ክገልጽ እንከሎ። ክርስቶስ ብዘይካ ኃጢአት ብኹሉ ንኣና መሰለ ይብል (ዕብ 4: 15)።

ክርስቶስ ብዠኸኝ ምክንያት ብሰንኪ ኃጢአት ቀዳሞት ወለድና አይተበከለን። ቅ. ማቴዎስ አብ ወንጌሉ ክርስቶስ ስለምንታይ ክጥመኛ ከም ዝደለ ክገልጽ እንከሎ፡፡ ዮሐንስ መጥምኛ ኣነ ድኡ ብኣኻ ክጥመኛ የድልየኒ እምበር ንሰኻይ ናባይ ትመጽእ ምስ በሎ ኢየሱስ ኩሉ ጽድቂ ክንፍጽም ይግብእና እዩ እሞ ሕጅስ ይኹን ድኡ ጎደግ (ማቴ 3:15) ኢሉ ምስ መለሰሉ ተጠምቀ። ኢየሱስ ብዮሐንስ መጥምኛ ክጥመኛ ምስ አፈቀደ ምሉእ ትስብእቱ ገሊጹልና እዚ ዝኾነ አስተናገሶ አብ መለኮቱ ብዘይምግባር እዩ። ብኻልእ አዘራርባ አብ መለኮቱ ዝኾነ ለውጢ ከይ ገበረ ከማና ሓደ ኮይኑ፡፡ በዚ ኸአ ጥምቀቱ ምሳና ዘልኦ ሓድነትን ከድሕነና ከም ዝመጽእ ዝገልጽ እዩ። በዚ ምልክት እዚ ኸአ ምእንቲ ድሕነትና ኢሉ ዝኾነ ዝኸፈል ዋጋ ከም ዝኸፍል አረጋጊጹልና። ልዕሊ ኹሉ ክርስቶስ ብጥምቀቱ ገሩ ንጉዳይ ድሕነትና ከምዝተለመ አብ መስቀል ክመውት እንከሎ ኸአ ብደሙ ከም ዝግተቦ ገሊጹልና።

ጥምቀት ክርስቶስ ዘኪርና ክነብዕል እንከሎና ናይ ገዛእ ርእስና ጥምቀት ኢና ክንሓስብ ዘሎና። ብዝያዳ ነቲ አብ ጥምቀትና ዝአቶናዮ ማሕላ/መብጽዓ ወይ ኪዳን ክሳብ ክንደይ ሓሊናዮ ከምዘሎና ሕይወትና ክንርኢ ይግብእና። ክሳብ ክንደይ እሙናት ኮና ንመብጽዓና አተግቢርናዮ? ነቲ አብ መዓልቲ ጥምቀትና ንስይጣንን ንኹሉ ግብሩን ዝኸሓድናዮ ንሕልዎ ዘሎና? ነቲ አብ እግዚአብሔር አብ ቅድሚ ኩሉ ህዝቢ አምላኽ ዝገለጽናዮ እምነት ንሕሉ ዘሎና? ነቲ ብቤተ ክርስትያኑ ዝውሃበና መምርሒ ንሰምዕ ዘሎና? ኢየሱስ ክርስቶስ እቲ ሓደ ወዲ አምላኽ ከምዝኾነ እአምንዶ? አምላኽ አብኡ ንዘሎኒ እምነት ክም ስክረለይ ይኸእልዶ? ቤተ ክርስትያን ሎሚ እውን አብ ክርስቶስ ዘሎና እምነትን አኽብሮት ብስሙ ዝተጠመኛናን ብዳግም ሓዲስ ዕድል ክንገልጽ ትኸፍተልና። አብ ጥምቀት ክርስቶስን ጥምቀትናን እናአስተንተና አምላኽ ምስ ክርስቶስ ጉዕዞ ሕይወትና እናቀጽልና ከሎና መንፈሱ ክሕድስለና ንለምና።

ወንጌላውያን ብሓባር ብዛዕባ ጥምቀት ኢየሱስ ክነግሩ እንከለጢ አብ ሰለስተ ነገራት የተኩር፡

ሀ. ኢየሱስ ድሕሪ ጥምቀቱ ይጽሊ ነሩ።

ጸሎት ሓድነት ምስ አምላኽ እዩ። ብምልክት ጥምቀት ኢየሱስ ርክብ ሰብ ምስ አምላኽ ብዳግም ሓዲስዎ። አብ ገነት አብ ሕይወት ወዲ ሰብ ኃጢአት ምስ አተወ ካብ አምላኽ ጻና ኮይኑ። ሰብ አብ ቅድሚ አምላኽ ደው ክብል ፈሪሑ። አብ (ዘፍ 3:8-10) ከምዚ ዝብል ነንብብ፡፡ ምድሪ ምስ ወልወለ አምላኽ አብ ገነት ክመላለስ ሰምዑ። አዳምን ሰበይቱን ከአ ካብ ገጽ እግዚአብሔር አምላኽ አብ ማእከል አእዋም ገነት ተኃብኡ፡፡ እግዚአብሔር አምላኽ ድማ ንአዳም አበይ አሎኻ በሎ ንሱ ኸአ ድምጽኻ አብ ገነት ሰማዕኩ ጥራየይ ስለ ዝኾንኩ ድማ ፈሪሀ ተኃባእኩ” እናበለ መለሰ። እንደገና አብ ዘፀ 20:18-20 ሰባት አብ ቅድሚ አምላኽ ፈሪሆም ከንቀጥቅቱ ይርአዩ። እቶም ህዝቢ ነጉድን መብረኻን ምስ ረአዩ ድሃይ መለኸት ምስ ሰምዑ እቲ እምባ ድማ ኺተክኽ ምስ ረአዩ ፈሪሆም አንቀጥቀጡ ርሕኻ ኢሎም ድማ ደው በሉ።

ሰብ አብ ኃጢአት እንተሎ አብ ቅድሚ አምላኽ ደው ክብል ይፈርሕ። አብ ጥምቀት ሰብ ምስ አምላኽ ዘለዎ ርክብ ብዳግም ይሕድሶ።

ለ. ብአምሳል ርግቢት አብ ልዕሊኡ መንፈስ ቅዱስ ወረደ።

አብ ጥንታውያን እምነታት ብሓፈሻ ክርአ እንከሎ ርግቢት ንአማልኽቲ እተሰኒ እያ ተባሂላ የኸብርዎ ነሮም። መጀመርያ አርከሎጂካዊ መረጋገጺ ርግቢት ከም መንፈሳዊት እንስሳ ዝገልጽ ካብ 5000 ዓ.ዓ. አቢሉ አብ ናይ ሱመራውያን ቅርስታት ንረኽቦ። አብ አሲርያ ርግቢት ንጉሣዊት ዑፍ ተባሂላ ትፍለጥ። ቀዳሞት ንርግቢት ከም ያፍ ናይ አማልኽቲ ይርእይዎ በዚ ኸአ ብዙሕ ጊዜ አብ ልዕሊ አማልኽቲ ትርአ። ብዙሓት ቀዳሞት እምነታት ነፍሲ ናይ ሰብ መልክዕ ርግቢት እያ ትመስል ይብሉ። አብ ብዙሕ

መቃብራት ከም አብ ሃገረ ግሪክ አብ ልዕሊኦም ርግቢት ከምእትዓልብ ገሮም ይስእልዎ። ጳዕዳ ርግቢት ብሓፈሻ አብ አይሁድ ናይ ሰላም ምልክት እያ። አብ ዘፍ (1:2) እቲ ሕይወት ዝህብ መንፈስ ብአብ ልዕሊ ማያት እትዝምቢ ዶፍ ይምሰል። ንኖላ ድሕሪ ማይ አይኒ ናይ ሰላም መልእኽቲ ዘምጽአትሉ ርግቢት እያ (ዘፍ: 8:8)። ዘዳግም (32:11) ንአምላኽ ከምቲ ንስሪ ንጨቕዊቱ ምንፋር ዘምህሮም አምላኽ ከኣ ንህዝቡ ሓፍ ከም ዘብሎም ብአምሳል ይዛረብ። ርግቢት ብዙሕ ጊዜ አብ መዝሙራት ዳዊት አብ መሃልየ መሃልይ ከም እተመስግን ንጽሕትን ተፈታዊትን ትጥቀስ። አብ መልእኽትታት ጳውሎስ ከም ምልክት ውህበታት መንፈስ ቅዱስ ትጥቀስ (ገላ 5:22-23)። ጸጋታት መንፈስ ቅዱስ ከም ገርህነት፣ ፍቕሪ፣ ሕያውነት፣ ሰላም፣ ንጽሕና፣ ትሕትና ብአምሳል ርግቢት ይግለጹ። እዞም ጸጋታት ወይ ውህበታት ናይ ነፍሲ ወከፍ ጥምቀት ዝተቐበለ ጸጋትት እዮም። ብጸጋ ጥምቀት መንፈስ ቅዱስ ቀዋሚ ማሕተም አብ ልዕለና ከም ዝውሃብ ይገብር (ኤፈ. 1:13፣ 4:30፣ 2ቆሮ 1:22)። ናይ ማይ ጥምቀት ብመንፈስ ከም ንውለድ የመልክት (ዮሐ 3:5)።

ሐ. ድምጺ አምላኽ ተሰምዑ፡ ብእኡ ዝተሓጎስኩ ፍትዊ ወደይ ዝብል።

አብ ርድኢት አይሁድ ንሶም ሕሩይ ህዝቢ አምላኽ ከምዝኾኑ፣ ወዲ አብርሃም ካብ ኩሉ ሓለፋ ከምዘለዎ ይአምኑ ነሮም። ዮሐንስ መጥምቕ ክቕበልዎ ዘይክእሉ ነገርዎም ዓለታዊ ሓለፋታት ዋጋ ከም ዘይብሉ ሰብ አብ ቅድሚ አምላኽ ብዝገብሮ ከም ዝፍረድ እምበር ወዲ አብርሃም እየ ዝብል ከም ዘየድሕን ነገርዎም። ቅ. ጴጥሮስ ካብ ግ.ሓ.10:34-38 አብ ዘንብብናዮ አብ ቅድሚ አምላኽ ሰብ ብግብሩ እምበር ዝኾነ ሓለፋታት ከምዘየሎ ይገልጽ። **አብ ዝኾነ ይኹን ሃገር ንአምላኽ ዚፈርህን ቅንዕና ዚገብርን እንተሎ አብ አምላኽ ቅቡል እዩ እምበር አብኡ አድልዎ ከም ዘየልቦ ይብል።**

ብጸጋ ጥምቀት ሕሩይቱ ኮና። ከምቲ አምላኽ አብ ጥምቀት ኢየሱስ ዝበሎ አብ ጥምቀትና እውን ብኣኻ/ኸ. ዝተሓጎስኩ ፍቕር/ቲ ወደይ/ጓለይ ኢኻ/ኸ. እናበለ ይዛረብ። ነዘን ቃላት አብ ኩሎም ጸጋ ጥምቀት ዝቕበሉ ንደግመን። ንሕና እውን አብ ጥምቀት ዝኣቶናዮ ማሕላ ክንሕድሶ ከሎና አምላኽ ብዳግም ንስኻ/ኸ. ዘፍቅርካ/ኪ ወደይ/ጓለይ ኢኺ/ኻ ይብለና።

ቅ. ጴጥሮስ ከም ዘረጋግጸልና ከም ምሩጽ አምላኽ መጠን ኢየሱስ “አብ ኩሉ ጽቡቕ ከም ዝገበረን ንኹሎም ነቶም ሰይጣን ዝአሰሮም ከም ዘሕወየን” (ግ.ሓ. 10:38) እዚ ኸኣ አምላኽ ምስኡ ስለ ዝነበረ ከም ዝገበሮ ይነግረና። ሕጂ ንሰባት ጽቡቕ ክንገብር ናትና ግደ እዩ። አብ ሕይወትና ነገራት ብዘይ ናትና ተሳትፎ ጽቡቕ ክኸዱ ከም ዝኸእሉ ክንፈልጥ ኣሎና ስለዚ ኣነ ገለ ዘይገበርኩ ኢልና ክንጭነቕ የብልናን። ክንገብሮ ዘሎና ጽቡቕ ነገር እዩ፣ ጽቡቕ ነገር ክንገብር ምድላይና ዝለዓለ መበገሲ ኩሉ ነገራት እዩ፣ ንሰባት ሠናይ ምግባር በረኸት ጸጋ ምጂኑ ንፈልጥ እንተ ኾና ክንገብሮ ድሕር ክንብል የብልናን። **አብ ሓደ ዝንገር ታሪኽ ሓደ ወተሃደር ብርቱዕ ተውጊኡ ደም ወዲኡ ብርቱዕ ጽምኢ ይሰምዖ ነሩ፣ አብ ጎኑ ግልጽ እንተ በለ ካልእ ወተሃደር ዝያዳ ዝተወግእ ማይ ደልዩ ዝግዕር ምስ ረአየ ንርእሱ ገዲፉ ነቲ ብጻዩ “ናትካ ጽምኢ ካብ ናተይ ዝዓበየ እዩ” እናበለ ሂብዎ ይብሃል።**

አሕዋት አብ ሕይወትና ንኻልእት ጽቡቕ ክንገብር አብ ዕለታዊ ሕይወትና ብዙሕ ጊዜ ይጓነፈና እዩ። ንድለት አሕዋት ክንገብር ንድለታትና ክነሕልፎ፣ ክንጽመም ካብ ንኣይ ክጥዕመኒ እስከ ንኣወይ ክንብል፣ ንኣደ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ዝላቕ ዝዋረድ ዘሎ ምስ ረአና ንድለትና ዓጊትና እስከ ሎምስ ክዕወት ሰናይ ክንብር ክንብል እዮኑ እዩ። ከምዚ ምስ እንገብር ካብቶም ሕሩይት አምላኽ ክንቆጸር ኢና።

ብሩኽ ብዓለ ጥምቀት።

አባ ንጉሠ ፍሥሐ